

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

9.1.2024 г.

X НФ-1

Изх. №

София

Signed by: Ministry of Finance

ДО

МИНИСТЕРСТВА И ВЕДОМСТВА
ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
БЕНЕФИЦИЕНТИ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА
ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО
ПРОГРАМА "КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И
ИНОВАЦИИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА";
ПРОГРАМА "НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ,
ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ";
ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ";
ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ ";
ПРОГРАМА "ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ";
ПРОГРАМА "ОБРАЗОВАНИЕ";
ПРОГРАМА "ТРАНСПОРТНА СВЪРЗАНОСТ";
ПРОГРАМА "ОКОЛНА СРЕДА";
ПРОГРАМА "ХРАНИ И ОСНОВНО
МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ";
ПРОГРАМА "МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО";
ПРОГРАМАТА ПО ФОНД "УБЕЖИЩЕ,
МИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ";
ПРОГРАМАТА ПО ФОНД "ВЪТРЕШНА
СИГУРНОСТ";
ПРОГРАМАТА ПО ИНСТРУМЕНТА ЗА
ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО
НА ГРАНИЦИТЕ И ВИЗОВАТА ПОЛИТИКА;
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023–
2027 Г., ЗА СРЕДСТВАТА ЗА ФИНАНСИРАНЕ
НА ПОДХОДА "ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ
МЕСТНО РАЗВИТИЕ".

Относно: Указание на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и

аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.

Настоящото указание се издава на основание § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Постановление № 86 на Министерския съвет от 01.06.2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г.

Указанието се прилага за случаите на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи, както и принос в натура и разходи за амортизация, когато е приложимо.

I. Нормативна уредба

1. Закон за данък върху добавената стойност (ЗДДС);
2. Правилник за прилагане на ЗДДС;
3. Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;
4. Постановление № 86 на Министерския съвет от 01.06.2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г.;

II. Основни субекти

5. Бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ по програмите съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 - 14 от Постановление № 86 на Министерския съвет от 01.06.2023 г.:

Бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход по програмите, финансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС, ИУГВП, както и по ВОМР;

6. Управляващи органи/ Междинни звена;
7. Счетоводен орган;
8. Компетентен орган по приходите (Териториална дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията по ЗДДС на бенефициента).

III. Общи условия

9. Постановление № 86 на Министерския съвет от 01.06.2023 г. определя възстановимия данък върху добавената стойност за дадена операция, получаваща подкрепа чрез безвъзмездна финансова помощ, като недопустим разход за съфинансиране от ЕФСУ.
10. Бенефициентът на безвъзмездна финансова помощ определя начисления му данък върху добавената стойност по получени доставки на стоки и/или услуги или извършени плащания в изпълнение на операция, по програма, финансирана от ЕФСУ, в следните две категории: възстановим и невъзстановим данък върху добавената стойност.
11. Бенефициентът определя данъка върху добавената стойност за възстановим по смисъла § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на Постановление № 86 на

Министерския съвет от 01.06.2023 г. (недопустим разход за финансиране от програмите, финансирани от ЕФСУ) при наличието едновременно на следните условия:

11.1. бенефициентът е регистрирано по ЗДДС лице, с изключение на случаите, когато лицето е регистрирано по чл. 97а, чл. 99 и чл. 100, ал. 2 по ЗДДС (регистрация при доставка на услуги и регистрация при вътреобщностно придобиване) и доставчикът на стоките и/или услугите, необходими за изпълнението на операция по програма, финансирана от ЕФСУ, е регистрирано по ЗДДС лице. Бенефициентът се третира като данъчно задължено лице съгласно чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС при изпълнение на дейността, за която са предназначени получените доставки на стоки и/или услуги в изпълнение на операция, по програма, финансирана от ЕФСУ;

11.2. по отношение на доставки на стоки и/или услуги когато:

11.2.1. доставките на стоките и/или услугите се използват за целите на извършваните от бенефициентите по т. 11.1 облагаеми доставки, за които съгласно чл. 69 от ЗДДС лицето има право на приспадане на данъчен кредит;

или

11.2.2. бенефициентите по т. 11.1 имат право на приспадане на данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по отношение на данъка за доставки на стоки с характер на дълготрайни активи, включително на недвижими имоти, съгласно чл. 71а и чл. 71б от ЗДДС, когато тези доставки са финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ, и стоките ще се използват както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициентът не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от ЗДДС). Данъкът за доставките на стоките, финансирани по програмата, по отношение на който регистрираното лице има право на данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, включително когато за относимия към независимата икономическа дейност данък бенефициентите имат право на частичен данъчен кредит по чл. 73 от ЗДДС (използват се за освободени и за облагаеми доставки), се счита за възстановим данък върху добавената стойност до размера на ползвания данъчен кредит по смисъла на чл. 78, ал. 1 от ЗДДС;

и/или

11.2.3. бенефициентите по т. 11.1 имат право на приспадане на частичен данъчен кредит по отношение на данъка за доставки на стоки, различни от тези по т. 11.2.2, и/или услуги, когато тези доставки са финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ, и стоките и/или услугите ще се използват както за извършване на доставки, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които няма такова право. Данъкът за доставките на стоки и/или услугите, финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ, по отношение на който регистрираното лице има право на частичен данъчен кредит по реда на чл. 73 или чл. 73б от ЗДДС, се

счита за възстановим данък върху добавената стойност до размера на частичния данъчен кредит;

12. Бенефициентът определя данък върху добавената стойност като невъзстановим данък върху добавената стойност (допустим разход за финансиране от програми, финансирани от ЕФСУ), когато:

12.1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;

12.2. бенефициентът е регистрирано по чл. 97а, чл. 99 и чл. 100, ал. 2 по ЗДДС (регистрация при доставки за услуги и регистрация при вътреобщностно придобиване);

12.3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание, и доставката на стоки и услугите, финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ, са предназначени за:

12.3.1. извършване на освободени доставки на стоки и/или услуги по глава четвърта по ЗДДС;

или

12.3.2. безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги в случаите когато не са приравнени на възмездни доставки на основание разпоредбите на чл. 6, ал. 3 и чл. 9, ал. 3 от ЗДДС;

или

12.3.3. дейности, за извършването на които бенефициента не е данъчно задължено лице, т.е. различни от изрично изброените в чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС.

12.4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание, и правото на приспадане на данъчен кредит за получените доставки на стоки и/или услуги, финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ, не е налице на основание чл. 70, ал. 1, т. 4 и т. 5 от същия закон.

12.5. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание, и за доставки на стоки с характер на дълготрайни активи, включително на недвижими имоти, които ще се използват както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициента не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от ЗДДС) е приложил разпоредбите на чл. 71а и чл. 71б от ЗДДС. В тези случаи като невъзстановим данък върху добавената стойност (допустим разход за финансиране от програми, финансирани от ЕФСУ) се третира размера на начисления за доставките данък върху добавената стойност, за който не е приспаднал данъчен кредит, тъй като е пропорционално относим за целите, различни от независимата икономическа дейност на бенефициента.

13. Бенефициент, регистрирано лице по ЗДДС, може да упражни правото си на приспадане на данъчен кредит за данъчния период, през който е възникнало това право, или в един от следващите 12 данъчни периода. Това право се упражнява като лицето:

а) включи размера на данъчния кредит при определяне на резултата за данъчния период в справка-декларацията по чл. 125 от ЗДДС за същия данъчен период;

б) посочи документа по чл. 71 от ЗДДС в дневника за покупките по чл. 124 от ЗДДС за данъчния период по т. „а”.

Когато бенефициентът е имал право на приспадане на данъчен кредит за начисления данък върху добавената стойност за доставката на стоки и/или услуги, финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ, и не го е упражнил по реда и в сроковете, посочени в ЗДДС, същият представлява възстановим данък върху добавената стойност по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на Постановление № 86 на Министерския съвет от 01.06.2023 г.

IV. Специфични условия

14. Бенефициент, който не е регистриран по ЗДДС, включва в искането за плащане към Управляващия орган/ Междинното звено невъзстановимия данък върху добавената стойност за доставки и услуги по проект, финансиран по програма, финансирана от ЕФСУ, като допустим за финансиране разход, като представя декларация пред Управляващия орган/ Междинното звено, че няма да упражни правото си на данъчен кредит по чл. 74 или чл. 76 от ЗДДС за налични активи и получени услуги, финансирани по съответната програма, преди датата на регистрацията по ЗДДС.
15. Бенефициент, който като регистрирано лице е приспаднал данъчен кредит за получена доставка на стока пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, е длъжен да уведоми Управляващия орган/ Междинното звено, когато извърши корекция на ползвания данъчен кредит в посока увеличение на основание чл. 79, ал. 5 и 79а от ЗДДС, т.е. ако през годините, следващи годината на упражняване на правото на данъчен кредит, приспадне данъчен кредит за част от неползвания данъчен кредит при придобиване, производство или вноса на стоката, включително на недвижимия имот, при условие че неползвания данъчен кредит е финансиран по програма, финансирана от ЕФСУ, като допустим за финансиране разход. Предоставените средства по програмата като допустим разход за съфинансиране от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС, ИУГВП, ВОМР до размера на ползвания данъчен кредит в посока увеличение на основание чл. 79, ал. 5 и 79а от ЗДДС, подлежат на връщане по програмата.

V. Документална отчетност

16. Бенефициентът води подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим данък върху добавената стойност по конкретен договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
17. При подаване на авансовото или първото междинно искане за плащане към Управляващия орган/ Междинното звено бенефициентът следва да декларира своя статут на регистрирано или нерегистрирано лице по ЗДДС. Регистрираните лица предоставят и удостоверението за регистрацията по чл. 104 от ЗДДС.
  - 17.1. Бенефициентът е задължен при промяна в статута си по ЗДДС да подаде нова декларация относно изменението на обстоятелствата с първото искане за плащане подадено след промяната.
  - 17.2. След писмено деклариране на обстоятелствата по т. 12.3.1., 12.3.2., 12.3.3, 12.4. и 12.5 от настоящото указание бенефициентът, регистрирано лице по ЗДДС, включва в искането за плащане към Управляващия орган/ междинното звено допустимия данък върху добавената стойност за доставки на стоки и/или услуги, финансирани по програма, финансирана от ЕФСУ.
  - 17.3. За включения в искането допустим данък върху добавената стойност бенефициентът, регистрирано лице по ЗДДС, предоставя на Управляващия орган/

Междинното звено дневника за покупки за съответните данъчни периоди по чл. 72, ал. 1 от ЗДДС, от които е видно, че не е ползвал данъчен кредит. Към всеки дневник за покупки се представят и Справка-декларация за ДДС с генериран входящ номер от НАП, с която е подаден дневникът към НАП, както и уведомлението за приемане на документите, получено от НАП. Файловете на дневника за покупки, справката-декларация и уведомлението за приемането им се предоставят във вида, в който са налични в системата на НАП след приемането им. При подаването им към Управляващите органи същите се подписват с електронен подпис на лицето, представляващо бенефициента/партньора.

18. Бенефициентът следва да поддържа и предоставя информация за размера на невъзстановимия данък върху добавената стойност, който се включва като допустим разход по проекта, посочвайки сумата в таблица съгласно Приложение № 1.

VI. Други

19. При подписване на административен договор/издаване на заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на бенефициент, последният декларира своето съгласие компетентният орган по приходите (по месторегистрация на бенефициента) да предоставя информация за него на Управляващия орган/ Междинното звено и/или Счетоводния орган при поискване.
20. Управляващият орган/ Междинното звено и/или Счетоводният орган могат да изискват предоставянето на информация от компетентния орган по приходите при прилагането на настоящите указания, като заедно с искането за информация представят на компетентния орган по приходите и копие от декларацията по т. 19.
21. Компетентният орган по приходите предоставя информация по т. 20 на съответния орган в 14-дневен срок. Когато, с оглед вида и характера на информацията, която се изисква, е необходимо извършване от органите по приходите на отделно производство по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс спрямо съответния бенефициент, този срок е съответният срок за извършване на това производство.
22. При получаване на искане за окончателно плащане по проект, финансиран по програма, финансирана от ЕФСУ, Управляващият орган/ Междинното звено следва да изиска от бенефициента декларация за настъпили промени в обстоятелствата, свързани с тези указания, декларирани до момента.
23. Управляващият орган/ Междинното звено включва настоящото указание в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ към потенциалните бенефициенти по съответната програма, финансирана от ЕФСУ.
24. За процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по които ДДС е определен за недопустим за финансиране разход, независимо че същият е невъзстановим, Управляващият орган/Междинното звено не изисква представяне на документите по т. 19 и 22.

7.1.2024 г.

X АВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АСЕН ВАСИЛЕВ
Signed by: Assen Vaskov Vassilev

Приложение № 1

№	Фактури, отчетени към искането за плащане	Размер на ДДС, включен в допустимите разходи към Искане за плащане № ..... по проект №..... „.....“ (име на проекта)
1.	Фактура N.../ дата	
2.	Фактура N.../ дата	
...	...	
N	Фактура N.../ дата	
	Общо	

Потвърждавам, че подадената информация е вярна.

(Подпис на ръководителя на институцията)

(дата)